

Návrh plánu činností v oblasti energetiky na rok 2024

Plán činností na rok 2024 vychází z aktuálních potřeb a povinností daných platnou energetickou legislativou, z uzavřených víceletých smluvních vztahů, z Akčního plánu Územní energetické koncepce Olomouckého kraje (dále ÚEK OK) a aktuálních úkolů schválených vedením Olomouckého kraje. Navrhované činnosti pro rok 2024 jsou uvedeny pod těmito body:

Bod 1. Návrh akcí realizovaných OSR

Bod 2. Návrh osvětové, vzdělávací a propagační činnosti OSR

1. Návrh akcí realizovaných OSR

1.1. Zpracování průkazů energetické náročnosti budov

Povinností Olomouckého kraje je zajistit zpracování průkazů energetické náročnosti budov (dále PENB) v majetku OK, příp. aktualizaci v souladu s § 7a, odst. 1 písm. b) zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií. Aktualizace PENB se provádí, jestliže končí jejich desetiletá platnost, popř. zpracování PENB z důvodů provedení větší změny dokončené budovy, provedení změny systému vytápění, chlazení, přípravy teplé vody. Na konci roku 2023 byla zpracovaná zadávací dokumentace a odd. veřejných zakázek vyhlášeno otevřené zadávací řízení na nadlimitní veřejnou zakázku „Aktualizace nebo zpracování průkazů energetické náročnosti budov pro objekty vlastněné Olomouckým krajem“. Předmětem plnění veřejné zakázky je zpracování průkazů energetické náročnosti budov (PENB) popř. provedení aktualizace PENB na budovách v majetku Olomouckého kraje, u nichž skončila nebo skončí doba platnosti PENB. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky je 6, 534 mil. Kč s DPH, ukončení veřejné zakázky je plánováno na březen 2024. V roce 2024 končí platnost cca 250 PENB, výdaje na jejich aktualizaci jsou předpokládány ve výši cca 4 mil. s DPH.

Předpokládné náklady pro rok 2024 4 000 000 Kč

1.2. Zajištění provozu trafostanic v majetku OK v roce 2024

V roce 2024 bude pokračovat provádění pravidelných prohlídek trafostanic bez vypnutí a revizí trafostanic, u nichž končí doba platnosti revize. Tyto služby jsou prováděny na základě rámcové smlouvy, uzavřené na období let 2023 - 2026. Poskytovatelem těchto služeb je společnost ČEZ Energetické služby, s. r. o. na základě rámcové smlouvy č. 2022/04729/OSR/DSM. Předmětem plnění smlouvy je centrální zajištění hospodárného a bezpečného provozu trafostanic v majetku OK prováděním jejich pravidelných kontrol, preventivní údržby a pravidelných revizí.

Díky dlouhodobému provádění pravidelných prohlídek a revizí pro všechny trafostanice v majetku OK se daří udržovat trafostanice v dobrém technickém a provozním stavu, zvýšila se odpovědnost PO za svěřený majetek, je k dispozici přesná evidence stavu revizních prohlídek a jejich platnosti, ale centralizací těchto služeb se každoročně šetří i nemalé náklady, které by jinak vznikaly při zajištění provádění kontrol a revizí každou PO zvlášť. Průměrné roční náklady na prohlídky a revize cca 30 trafostanic dosahují hodnoty 180 tis. Kč bez DPH.

Předpokládané náklady pro rok 2024 218 000 Kč

1.3.Kontrol kotlů a klimatizací pro objekty pronajaté společnosti Agel Středomoravská nemocniční a.s.

V souladu s § 7a, odst. 1 písm. b) zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, popř. zpracování PENB z důvodů provedení větší změny dokončené budovy, provedení změny systému vytápění, chlazení, přípravy teplé vody, byly v roce 2023 zpracovány průkazy energetické náročnosti budovy u budov, které jsou dlouhodobě pronajaty společnosti Agel Středomoravská nemocniční a.s. pro objekty v areálech nemocnic Přerov, Prostějov, Šternberk. Další zákonnou povinností dle § 6a zákona č. 406/2000 Sb. je provádění pravidelných kontrol systémů vytápění a kontrol systémů klimatizací na budovách KUOK. Na plnění týkající se kontroly kotlů a klimatizací vyhlášky č. 38/2022 a 284/2022 bude v roce 2024 vyhlášena veřejná zakázka.

1.4. Systém energetického managementu dle ISO 50001 v roce 2024

V roce 2024 budou PO a KUOK pokračovat v procesu zlepšování systému managementu hospodaření s energií dle normy ČSN EN ISO 50001(dále EnMS) na budovách ve vlastnictví Olomouckého kraje. V termínu do konce března 2024 bude proveden dozorový audit, který provede nezávislá auditní společnost Institut pro testování a certifikaci, a. s. Zlín, na základě smlouvy č. 223401193. Cílem dozorového auditu je prokázat, že Olomoucký kraj průběžně plní požadavky dané normou ČSN ISO 50001 a potvrdit platnost vydaného certifikátu.

Nástrojem pro sledování EnMS na PO je jsou interní audity. Proces interních auditů je nastaven tak, aby v průběhu tříletého certifikačního cyklu byly také prováděny interní audity EnMS, kdy každá ze 140 příspěvkových organizací (PO) projde interním auditem minimálně jednou. V průběhu roku 2024 bude realizováno 47 interních auditů na vybraných PO.

Vyhodnocení hospodaření s energií a fungování energetického managementu bude v souladu se směrnicí č. 1/2019, Systém managementu hospodaření s energií Olomouckého kraje, předloženo ROK samostatně, v rámci Zprávy o plnění Energetické politiky Olomouckého kraje (předpoklad březen 2024).

Dle Měřicího plánu jsou průběžně sledovány spotřeby energií. Aktuální údaje ze samoodečtů a faktur jsou zadávány do systému Energy Broker.

Předpokládané náklady pro rok 2024 1 261 000 Kč

1.5.Monitoring emisí skleníkových plynů všech významných zdrojů na území OK

Z Akčního plánu ÚEK OK vyplývá monitoring sledování emise skleníkových plynů. Emise skleníkových plynů jsou soustavně sledovány pouze na celostátní úrovni a jen u zdrojů, u nichž to právní předpisy vyžadují. V polovině roku 2024 bude z OSR zaslán požadavek na ČHMÚ, oddělení emisí a zdrojů, a to na základě předchozí navázané spolupráce a uzavřené dohodě o pravidelném zasílání údajů o emisích v OK z úrovně ČHMÚ, se žádostí o zasílání aktuálního stavu emisí CO₂, produkovaných spalovacími zdroji na území OK za období roku 2023. Údaje z roku 2023 budou vyhodnoceny a srovnány s rokem předcházejícím. Data jsou získávána

od ČHMÚ na vyžádání a bezúplatně tj. bez finančních nároků na rozpočet Olomouckého kraje.

Předpokládané náklady pro rok 2024 0 Kč

1.6. Příprava a realizace energetických služeb se zaručeným výsledkem (EPC)

V roce 2023 byla vyhlášena nadlimitní veřejná zakázka formou jednacího řízení s uveřejněním. Předmětem zakázky je realizace opatření EPC na vybraných 20 objektech na základě předchozí odborné studie. V prvním kole byly předloženy předběžné nabídky firem Amper Savings, a.s. a ENESA a.s. Tyto firmy pokračují v rámci veřejné zakázky, v druhém kole představí firmy navržená řešení. Na základě nabídek Olomoucký kraj rozhodne o realizaci EPC. Ukončení veřejné zakázky se předpokládá v dubnu 2024. Realizace projektů EPC je dlouhodobá, v rozpočtu na rok 2024 je alokováno 5,6 mil. Kč.

V případě, že se projekty EPC budou ekonomicky zajímavé, bude vedení předložen seznam dalších budov vhodných pro realizaci EPC. Předkladatel doporučuje postupovat obdobně, a to ve spolupráci s odbornou firmou, která navrhne vstupní podmínky pro EPC a bude spolupracovat při výběru dodavatelů. V roce 2024 by tak mohla být zahájena studie na dalších objektech, na studii je v rozpočtu roku 2024 alokováno 3 mil. Kč.

Předpokládané náklady pro rok 2024 5 600 000 Kč

1.7. Setkání podnikatelů a veřejné správy k implementaci Územní energetické koncepce Olomouckého kraje

V roce 2024 bude svoláno osmé setkání pracovní skupiny za účelem prodiskutování aktuálních informací z oblasti vývoje cen energií a jejich případné stabilizace, a informace k možnostem čerpání finančních prostředků z dotačních titulů a dále jsou očekávány i nové informace z oblasti legislativy, zejména novela energetického zákona (zákon č. 458/2000 Sb.) a s tím související okolnosti zakládání komunitních center.

Předpokládané náklady pro rok 2024 75 000 Kč

1.8. Poskytnutí příspěvku organizacím OK na energeticky úsporná opatření

Vzhledem k velkému zájmu ze strany PO o realizaci energetických úspor, bylo na začátku roku 2024 vedením OK rozhodnuto o realizaci třetího kola s alokací ve výši 35 mil Kč.

OSR využil zkušeností z roku 2023 a opakující se doporučení z interních auditů realizovaných v rámci Energetického managementu a doporučil poskytnout příspěvky zejména na následující opatření:

- a) výměna termohlavic, antivandal kryty;
- b) výměna světelných zdrojů (zejména výměna trubic, při zachování stávajících svítidel);
- c) ekvitermní regulace vytápění (na základě venkovní teploty);
- d) instalace perlátorů;
- e) čištění a rekuperace vzduchu;
- f) izolace topných systémů;
- g) instalace stínících prvků pro zlepšení chlazení budovy v letních měsících (slunolamy);
- h) instalace podružných měřidel.

Příspěvek nebude určen k pořízení spotřebičů, které nejsou primárně určeny k dosažení energetické úspory (např. konvektomaty, lednice, ...) a i nadále není doporučeno poskytovat příspěvek na objekty, kde aktuálně běží výběr dodavatele komplexních úsporných opatření metodou EPC, který by tímto byl narušen.

1.9. FVE realizované přímo PO - financování projektové přípravy

Odbor strategického rozvoje kraje nechal zpracovat, případně budou v prvním pololetí 2024 ještě dále dopracovány, studie pro velkou část vhodných objektů, které mají doporučit vhodný postup instalace FVE. V roce 2023 bylo uspořádáno školení pro ředitele PO o způsobu instalace vlastních FVE. V roce 2024 kraj uvažuje, že by podpořil iniciativu ředitelů PO a podpořil instalace FVE. Mělo by se jednat o projekty realizované přímo PO. S ohledem na kompetence PO by to byly spíše o menší instalace. V rozpočtu roku 2024 je na tuto aktivitu schváleno 5 mil. Kč.

1.10. Krajská energetická agentura

Vedení Olomouckého kraje uvažuje o založení Krajské energetické agentury (KEA). KEA by měla umožnit outsourcovat velkou část činností v oblasti energetiky, získat odborníky na danou problematiku a také být podnikatelsky aktivní (spravovat licence na výrobu elektřiny, obchodovat s přebytky elektřiny), zapojit se do vznikající komunitní energetiky. Byl zpracován návrh modelu fungování KEA, který bude doplněn o nezávislé odborné stanovisko a budou zohledněny další vnitřní postupy. Na základě toho bude Radě OK předložen návrh fungování KEA a následně Zastupitelstvu Olomouckého kraje návrh na její založení. V roce 2023 byla předložena žádost o dotaci do programu Evropské komise LIFE. Získání dotace by umožnilo financovat založení KEA a jejího fungování v dalších dvou letech. Na založení a provoz KEA v roce 2024 je v rozpočtu vyčleněno 10 mil. Kč.

1.11. Komunitní energetika

Legislativní změny připravované Vládou ČR mají umožnit sdílení a elektrické energie. Pro Olomoucký kraj a jeho příspěvkové organizace se tak mimo vlastní spotřebu energie otevírají další dvě možnosti jejího využití. Jednak je to role tzv. aktivního zákazníka, kdy bude moci kraj sdílet vyrobenou elektřinu mezi svými zařízeními. Dále je to zapojení do vznikajících energetických společenství a sdílení/prodej elektřiny v rámci těchto společenství. Tím se otevírají možnosti na objektech, kde by to bylo jinak ekonomicky neefektivní. Proto kraj v roce 2023 zadal zpracování Analýzy možností založení podnikatelských aktivit kraje v oblasti výroby, distribuce a prodeje elektřiny z FVE. Tato analýza doporučí, jak by se měl kraj zapojit do komunitní energetiky. Současně dojde k prověření možností instalace FVE na 60 vybraných objektech z oblasti školství, na nichž by instalace FVE bez komunitní energetiky nebyla efektivní. Zakázku realizuje firma E-resources s. r. o. na základě smlouvy č. 2023/04415/OSR/DSM. Termín dokončení zakázky je v červnu 2024, celková hodnota zakázky je 888 140 Kč s DPH.

1.12. Modernizační fond

Modernizační fond čerpá finance z prodeje emisních povolenek. S růstem jejich ceny také výrazně stoupá objem financí v něm alokovaných, do budoucna má potenciál být největším dotačním zdrojem v oblasti snižování emisí, větší než jsou operační programy. Analýza využití Modernizačního fondu Olomouckým krajem slouží k identifikaci témat a konkrétních projektů, na které by kraj mohl čerpat finance z Modernizačního fondu. Modernizační fond je poměrně úzce zaměřen, řeší především obnovitelné zdroje, včetně výroby méně tradičních (vodík, biometan),

prostředků k jejich uskladnění a distribuci (plnicí nebo nabíjecí stanice), až po jejich využití (např. dopravní prostředky s alternativním pohonem). Analýzu pro kraj zpracovává firma BeePartner a.s. na základě objednávky č. 2023/01013/OSR/OBJ, předpokládané celkové plnění je ve výši 416 240 Kč, vč. DPH. Zakázka bude dokončena do 29. 2. 2024.

2. Návrh osvětové, vzdělávací a propagační činnosti OSR

2.1. Aktualizace metodického pokynu – Podmínky pro efektivní hospodaření s energií (MP 3)

Na základě doporučení z provedeného interního auditu, který proběh na KÚOK na podzim roku 2023, bude provedena aktualizace Metodického pokynu – Podmínky pro efektivní hospodaření s energií (MP 3). Tento metodický pokyn bude zaslán k seznámení všem zaměstnancům KÚOK a dále PO a jejím zaměstnancům.

2.2. Školení k problematice provádění EnMS na KÚOK a PO OK

Jedná se o blíže nespecifikovaný počet školení osob (představitelé vedení PO, energetičtí manažeři, pověření pracovníci KÚOK a PO), kteří se aktivně podílejí na provozu EnMS dle normy ISO 50001. Dále školení zaměřená na práci s aplikací Energy Broker, která slouží ke sběru dat o spotřebách energií, školení osob k provádění interních auditů, popř. další školení organizovaná energetickým manažerem OK ke splnění ročního plánu školení k EnMS.

2.3. Školení pro pracovníky PO, kteří obsluhují systémy vytápění a chlazení

Na základě provedených místních šetření na PO, byl zjištěn neefektivní provoz systému vytápění. Markantní jsou nedostatky zjištěné při provozu kondenzačních kotlů, kde tímto dochází k významným neúsporám, protože kotle nejsou provozovány v optimálním režimu s maximální účinností. Z výše uvedených důvodů navrhuje uspořádání školení pro pracovníky PO, kteří mají provoz systémů vytápění ve své náplni práce.

2.4. Další, možná aktuální témata pro zajištění osvětové činnosti

Zpracovatel bude provádět školení na aktuální témata: komunitní energetika vč. pronájmu střech - pro Olomoucký kraj a jeho příspěvkové organizace se tak mimo vlastní spotřebu energie otevírají další možnosti jejího využití (role aktivního zákazníka a vznik energetických společenství) a problematika udělování licencí (zákon č. 458/2000 Sb. energetický zákon). V současné době platí, že vlastník nebo provozovatel energetického zařízení s instalovaným výkonem výroby elektřiny nad 50 kW musí mít od Energetického regulačního úřadu udělenou licenci, a to i v případě, kdy jeho výroba slouží pouze pro vlastní potřebu, tj. nejedná se o podnikání.

Podmínkou realizace školení je schválení odpovídající legislativy.

Předpokládá se, že semináře či školení budou realizována v roce 2024 s finanční náročností cca do 30 000 Kč.

Dále se předpokládá s aktualizací obsahu zveřejněného na internetových stránkách Olomouckého kraje.

Předpokládané náklady pro rok 202430 000 Kč

Odbor strategického rozvoje kraje má finanční prostředky na navrhované aktivity rezervovány v rozpočtu Olomouckého kraje pro rok 2024.